

zmoť, k uri ljubezni, čeprav je že zdavnaj odbila zadnjo minuto, ujeti v svojo nemoč, ki je hkrati tudi moč našega zaupanja v življenje.

Bom bom bom, se oglašā zgoraj zvon in niha od hriba do hriba, kakor bi se ulegal čez vso pokrajino. Moj oče je zlezel v zvonik in pošilja čez svet avemarijo. Blažena med ženami. Otroka sem pustila pri Tatnerici, misleč, da se bova ponj vrnila dva, ker sem obupala nad tem, da bi se mogla z njim prebijati sama, kakor sem potem obupala, da bi mogla premostiti brezno, ki zmeraj loči ne samo žensko od moškega, ampak človeka od človeka, od očeta, od resnice. *Boš boš boš*, pravi zvon. *Moraš moraš moraš*. Odprla sem vrata in pogledala v večer: na nebu se nad povešenimi železnimi križi s tihim obetom prižigajo prve zvezde.

SYMPHONIA POETICA

FRAGMENT IZ ČETRTEGA STAVKA

Evald Flisar

Motto

*Če si
potem bodi
če nisi
ne skušaj biti
ker ne moreš
potvoriti
rojstva*

VETER DIŠI PO DALJAVAH

na večer pred bogvekaterim jutrom
še nisem dal imena kupolam zelenih kostanjev
in v to samotno sveto hišo
prihajam molit

čeprav je oltar tako prazen
čeprav ni svetnikov ne angelov ne devic
z brezmadežno glorio

samo spovednica
Pred njo klečim in čakam
da vsaj drobna senca iz gozda
zdrsne k moji rešetki
da ji priznam

grešil sem

ker nisem verjel da so korenine suhljadnih borov
stoletne ker nisem verjel da imajo hrasti srce
in se jim kri pretaka od korenin do podsončnih listov

ker nisem verjel da trave živijo
da se pariyo ljubijo in zapuščajo kot ljudje
a nikdar ne umrejo le zaspijo pozimi

in nisem verjel da se sonce lahko razleti
v dve manjši krogli ki se utrjeta v votlost
in tam nekje svetita dalje

grešil bom

ker nikdar ne bom verjel da je treba verjeti
gozdu travam in soncu da je navidezno mrtvo
bolj živo kot je najbolj živo v resnici mrtvo

in ker nikdar ne bo sence k moji rešetki
vso večnost se spovedujem le sebi pod kupolami kostanjev
In spet na večer pred bogvekaterim jutrom

veter diši po daljavah
edini on ima nebo v očeh in trave in gozd
edini on morda ve da moje zeleno zatočišče

ni bela gospa na konju s koso na rami

BRODOLOMEC

končno brodolomec pod votlim svodom
in zdaj več nimam ničesar kar bi lahko imenoval svoje
kar bi lahko podaril ribam ki mi kot čudežne svetilke
razgrinjajo pot v oceane

slekla me je samota slekla do golega
nato sem še sam strgal s sebe dva tisoč oblek
dva tisoč obrazov dva tisoč krink
in vse to obesil na drog
in napravil zastavo

zdaj čakam
da se kakšna nespametna ladja prevara
da se ustavi in me skuša odpeljati

tedaj bom odprl krvavo žrelo in jo pogoltnil
in podaril ribam ki mi kot čudežne svetilke
razgrinjajo pot v oceane

draga zemlja

pišem ti pismo v peščeno obalo čeprav se oceani
vzburijo vdihnejo popoldan in izbočijo valovite prsi
da mi sproti vse tožbe zabrišejo

pišem ti zemlja kako bi danes ravno danes želel
zagrebsti prste vate in ti z vrtoglavico v kolenih
obležati med brazdami zmeraj sem v brazdah

čakal tvoje dihanje tvoje trudno sopenje
ko si rodila otroka sem veter snel s konja
in mu raztrgal plašč in plenice napravil

draga zemlja

povej ali nisem bil zmeraj dober ali te nisem
ljubil do onemoglosti napravil sem plug
mogočen plug in te z njim razmesaril

do črne krvi in ti si me v zahvalo
prižela na svoja pobočja objela si me z votlimi žreli
in si me poljubila Tatjana ti si zemlja

ti si dežela večnega rojstva — če me kdaj
veter obišče ga pošljem naj poišče tvoje livade
in te spomni

in te spomni kako so nekoč akacije cvetele

POZABLJEN

za sencami vinogradov za prašnimi kolniki
dedek ženejo kravo na pašo in trkajo s palico v grudasta tla
duh po tobaku ostaja za njimi

in se utrinja v dimaste kolobarje
in kolobarji se vlečejo čez rebra v megleno podolje
šeke so zdrsnile vanj

nekje bodo našle travnike in se pasle
in dedek se bodo spustili na štor
se nasmehnil soncu
in dolgo dolgo basali pipo

potem bodo gledali v sonce
in se ozrli na breg
med vinograde
in tam zagledali
suhljadni
bor

in v njih bo vstalo nekje globoko prišlo bo vanje
in jih stisnilo

ne da bi vedeli
kaj

z b o g o m

daljava nekoč sva objeta korakala z roko v roki
ob morskih obalah sva počivala in valovi plime
so nama gladili kamnito zglavje

znova sva prestopila morske prelive
in divjala za vetrovi in lomila gozd v besneči ihti
da je potem lahko znova rasel v stoletja

potem sva nekoč zaspala na travnikih
in meni se je sanjalo da zemlja slači poletno obleko
da so njene težke prsi nabite z mlekom

tam si me pozabila in se utrnila sama
v obzorje — ko sem vstal me je vklenila zemlja
pognal sem korenine in rastem v stoletja

z b o g o m

daljava ko zvezde razgalijo svojo nagoto
in si poželim njihove mehke svetleče kože
se mimo njih grom zakrohoče

tam spodaj se v megli pokaže gola vojska
neslišno peketa pod pobočji — in tista bela
gospa na čelu — to si ti moja daljava

kje so že časi ko nisem razmišljal kdaj bo noč
ko si me dvignila v sedlo in sem se utrnil s teboj
do brezkončnosti da bi prevaral brezimno danost

NAUČIL VAS BOM LJUBITI SMRT

livade s sončnimi klobuki in senčnatimi ovratnicami
gmajne s čredami belordečih krav
lazurne reke s tipalkami
ki so iztegnjene v prodnatih strugah

ni poti v oleandrove sanje

verjemite jaz sem se vrnil in bil sem daleč
za izlivih rek za meglenimi travniki izven senc
pa nisem našel ničesar

Povsod je enako le imena za tisoč stvari so drugačna
imena pa niso važna ker jih zmeraj izmislimo
da bi lahko verjeli kako je mogoče najti nekje
nekaj drugega

ko se prvič

zabliska nad gozdom poberejo krošnje klobuke z livad
črede zamukajo vzvalovijo in odvihrajo z dvignjenimi repi
lazurne reke se spenijo in pljusnejo v daljave

sklonjen prijezdim na osivelem konju prek jas
čez gmajne in poležane trave do motnih vrtincev
odrgnem plašč stoletnih vdanosti in prsi razgalim vetru

nato si ga znova pokrijem in jezdim dalje med bori
kopita mehko šelestijo ko daleč zabobni v zemlji
dvignem meč omahnem in obležim na obrežju

ko se drugič

zabliska nad gozdom švignejo senčnate ovratnice do neba
na gmajni zeva spenjena zapuščena krava
in motne reke me preplavijo

osiveli konj skopitlja čez pokrajino in se pogrezne v noč
tedaj se ujamem za korenino povlečem se na breg
in v bliskih razžarim rezilo ki se mu pravi čas

nato si ga čisto mirno med smehom — pogledjte
livade gmajne lazurne reke — porinem v spoznanje:
kdor neha biti začne razumeti zakaj ni bil